

प्रयोगशील शेतकरी व कृषी पदवीधर ठरताहेत प्रेरणादायी! कृषी विद्यापीठाचा 'आयडॉल' उपक्रम

साहसिक वृत्त / १० जुलै
अकोला : डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठाने यशस्वी व प्रगतशील शेतकरी व कृषी पदवीधरांचे कार्य इतर शेतकऱ्यांपुढे मांडण्यासाठी 'कृषी पदवीधर आयडॉल' उपक्रम सुरू केला. या उपक्रमामध्ये विद्यार्थ्यांकरिता विद्यापीठाच्या प्रक्षेत्रावर फलकांवर यशस्वी कार्य झळकले आहे. त्याचा सकारात्मक परिणाम दिसून येत आहे. विद्यार्थ्यांकरिता इतर शेतकऱ्यांसाठी यशस्वी शेतकरी व कृषी पदवीधर प्रेरणादायी ठरत आहेत.

'विकेल तेच पिकवणे' ही काळाची गरज झाली. प्रगत शेती तंत्रज्ञानाच्या सहकार्याने अपारंपरिक स्रोतांचा प्रभावी वापर करीत फायद्याच्या शेतीकडे बहुतांश शेतकऱ्यांचा कल आहे. व्यावसायिक शेती साकारणाऱ्या व इतरांना मार्गदर्शक ठरलेल्या विद्यार्थ्यांकरिता शेतकरी व कृषी पदवीधरांच्या कार्याचा परिचय इतरांना होण्याच्या दृष्टीने कृषी विद्यापीठाने विशेष उपक्रम सुरू केला. माजी कुलगुरु डॉ. विलास

भाले यांनी विद्यापीठात फलकांवर यशस्वी शेतकऱ्यांचे प्रयोग इतरांपर्यंत पोहोचवण्यास सुरुवात केली. त्या उपक्रमाला विद्यमान कुलगुरु डॉ. शरद गडाख यांनी व्यापक स्वरूप दिले. त्यांच्या संकल्पनेतून 'शेतकरी आयडॉल'चे फलक विद्यार्थ्यांकरिता गडचिरोलीपासून बुलढाणा जिल्हापर्यंत विद्यापीठाच्या प्रक्षेत्रांवर जाणेवारी महिन्यापासून झळकत आहेत. प्रयोगशील शेतकऱ्यांनी कृषीचा अभ्यासक्रम पूर्ण करून व्यावसायिक शेती करण्यावर भर दिला. कृषी उद्योजक, निर्माते, मार्गदर्शक होत परिपूर्ण व्यावसायिक शेती साकारली. ते इतरांसाठी दिशादर्शक ठरतात. त्याच प्रमाणे अनेक यशस्वी कृषी पदवीधर देखील आहेत. त्यांनी यशस्वी कृषी उद्योग उभारले आहेत. त्या सर्वांचा कार्य परिचय देखील उपक्रमाच्या माध्यमातून करून दिला जात आहे. त्यांच्या कार्यातून कृषीसह इतरही अभ्यासक्रम पूर्ण करणाऱ्या युवा पिढीला प्रेरणा मिळत आहे.

प्रत्येकी दोन महिन्यासाठी एक प्रगतशील शेतकरी व एक यशस्वी कृषी पदवीधर कृषी विद्यापीठाच्या विद्यार्थ्यांकरिता प्रक्षेत्रावर झळकतो. कृषी विज्ञान केंद्र व इतर संस्थांच्या माध्यमातून त्यांची निवड केली जाते. जानेवारी महिन्यात उपक्रमाला सुरुवात झाली. पहिला दोन महिन्यासाठी गोंदिया जिल्ह्यातील प्रयोगशील शेतकरी संतोष बिसेन व उद्योजक गणेश देशमुख, मार्च व एप्रिल महिन्यासाठी बुलढाणा जिल्ह्यातील यशस्वी शेतकरी मोहन जगताप व यवतमाळ जिल्ह्यातील कृषी उद्योजिका

वाघाची शिकार, ११ आरोपींना अटक

साहसिक वृत्त / १० जुलै
गोंदिया : छत्तीसगड राज्याच्या बीजापूर जिल्हा वनविभागाने ७ जुलैला बीजापूर येथे वाघाच्या कातडीसह काही आरोपींना अटक केली होती. याप्रकरणाच्या सखोल तपासानंतर आणखी वीस जणांना अटक करण्यात आली. आरोपींनी वाघाची कातडी गोंदिया जिल्ह्याच्या सीमेवरून आणल्याची कबुली दिल्यांतर सालेकसा तालुक्यातील मुख्य आरोपी आणि आमगाव तालुक्यातील कातडी विकण्यास मदत करणाऱ्या ११ आरोपींना अटक करण्यात आली आहे. गोंदिया जिल्ह्यात बहुतांश भाग हा जंगलांनी व्यापलेला आहे. या जंगलांमध्ये वाघांसह इतर अनेक प्राण्यांचा वावर आहे. यामुळे वन्यप्राण्यांची शिकार आणि तस्करी करणाऱ्या टोळ्याही येथे सक्रिय आहेत. यापैकी एका टोळीने सालेकसा जंगलातून वाघाची शिकार केली आणि त्याची कातडी, नखे, हाडे आणि मिश्रीचे केस हे छत्तीसगड राज्यातील बीजापूर येथील सीआरपीएफच्या पोलीस उपनिरीक्षक अमित झा आणि त्याच्या २० सहकाऱ्यांना विकले. वनविभागाने चौकशी केली असता, शालिक मरकाम (५५, रा. कोसाटोला), सुरज मरकाम (४५, रा. कोसाटोला), जियाराम मरकाम (४२, रा. नाटोला, सालेकसा) या तिघांनी मिळून विद्युत प्रवाहाद्वारे वाघाची शिकार केल्याची कबुली दिली. यानंतर वाघाची कातडी विकण्यासाठी मदत करणाऱ्या गेदला मोयर (५५, रा. लभानधरणी), तुकाराम बघेले (५९, रा. भाडोपार), अंगाराज कटरे (६७, रा. दरबडा), वामन फुंडे (६०, रा. सिंधीटोला), शामराव शिवनकर (५३), जितेंद्र पंडित, यादवराव पंधरे, अशोक खोटेले, अशा एकूण ११ आरोपींना अटक करण्यात आली.

'टास्क'च्या नावावर ८.७७ लाखांची फसवणूक

साहसिक वृत्त / १० जुलै
नागपूर : व्हिडिओ लाईक केल्यास पैसे देण्याच्या नावावर मोठी रक्कम गुंतविणाऱ्यांची सायबर गुन्हेगार नागरिकांची लाखो रुपयांनी फसवणूक करीत आहेत. आतापर्यंत अशी अनेक प्रकरणे पुढे आली असतानाही लोक त्यांच्या जाळ्यात अडकत आहेत. सायबर पोलीस ठाण्यात जवळपास दररोजच याबाबतच्या तक्रारी दाखल होत आहेत. नवीन प्रकरणात सायबर गुन्हेगारांनी एका व्यक्तीची ८.७७ लाख रुपये यांची फसवणूक केली आहे. भावेश मोरेश्वर उके (३७) रा. वैभवनगर, दिघोरी असे पीडित व्यक्तीचे नाव आहे. गत १४ जून रोजी भावेशच्या मोबाईलवर एक मैसेज आला. हा मैसेज अनन्या मिश्रा नावाच्या तरुणीचा होता. त्यात यट्यूबर व्हिडिओ लाईक आणि

शेतमजुराची मुलगी बनली फौजदार, तनुजा खोब्रागडे हिचे एमपीएससी परिक्षेत सुयश

साहसिक वृत्त / १० जुलै
चंद्रपूर : शिक्षण हे वाघिणीचे दूध आहे, ही भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांची शिकवण बालपणापासून मुलीला देणाऱ्या चिमू तालुक्यातील गिरोला गावातील गोकुलदास आणि कांता खोब्रागडे या गरीब शेतमजुराची मुलगी महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या परीक्षेत उत्तीर्ण होऊन पोलीस उपनिरीक्षक झाली.

एमपीएससी परिक्षेत यश मिळविणाऱ्या या कर्तबगार मुलीचे नाव आहे तनुजा खोब्रागडे. तिच्या यशामुळे गिरोला हे शंभर लोकवस्तीचे गाव राज्यात चर्चेला आले आहे. ग्रामीण भागामध्ये आजही मुलगी दहावी बारावी झाली की, तिचे शिक्षण थांबविण्यात येते. तिच्या लानाचा विचार सुरू होतो. मात्र, ज्या आई वडिलांना शिक्षण हे वाघिणीचे दूध आहे हे समजले ते स्वतः कष्ट घेऊन मुलीला पुढील शिक्षण देतात. गिरोला येथील शेतमजूर

असलेल्या गोकुलदास आणि कांताबाई खोब्रागडे यांनी मुलगी तनुजा हिला वाढविले. तनुजाचे प्राथमिक शिक्षण गावातील जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळेत झाले. वर्ग ४ थी ते ७ थी जिल्हा परिषद उच्च प्राथमिक शाळा सावरी, ८ थी ते १० वी कर्मवीर विद्यालयात सावरी येथे झाले. दहावीत शाळेत प्रथम आल्याने राजशी शाहू महाराज शिष्यवृत्तीचा तनुजाला लाभ मिळाला. ११ वी ते १२ वीचे शिक्षण शोगाव येथील नेहरू कानिष्ठ महाविद्यालयात झाले. बारावी झाल्यानंतर कुठे शिक्षण घ्यावे, असा प्रश्न तनुजासमोर होता. घरची परिस्थिती बेताची असल्याने चंद्रपुरातील शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेत शिकण्याचा निर्णय घेतला. आपल्या भावाकडे राहून तिने पुढील शिक्षण घेण्याचे ठरविले. आयटीआयनंतर येथील सरदार पटेल महाविद्यालयात इंग्रजी साहित्यात बी. ए. आणि एम. ए. ची पदवी घेतली. स्पर्धा परीक्षेची कोणतीही

धक्कादायक! वडिलांचा अबोला सहन न झाल्याने मुलाने संपविले जीवन

साहसिक वृत्त / १० जुलै
नागपूर : दहावीत असलेला १४ वर्षीय एकुलता मुलगा, वडिलांचे त्याच्यावर निस्सीम प्रेम, बापलेक असूनही दोघांची मैत्री, दोघेही नातेवाईकांमध्ये आणि वस्तीतही मित्रासारखे वावरत, मुलासाठी जीव ओवाळून टाकणारा बाप म्हणून ख्याती, दहावीत असलेल्या मुलाला वडिलांनी महागडा शिकवणी वर्ग लावला, मात्र, मुलगा शिकवणी वर्गाला जायला कंटाळा करीत होता, त्याला प्रेमाने धडा शिकवून शिकवणी वर्गाला पाठविण्याची वडिलांची योजना होती, वडिलांनी मुलाशी अबोला धरला, पण बापाचे प्रेम समजून घेण्यात लेक कमी पडला. वडिलांचा अबोला त्याला सहन झाला नाही, वडिलांचे मन दुखावल्याने मुलाला अतीव दुःख, आता वडील आपल्याशी कधीच बोलणार नाहीत, अशी

मनात सल, वडिलांचा दुरावा यामुळे मुलाने घरात गळफास घेऊन आत्महत्या करित जीवन संपवले. वेद रितेश खेळवदकर (१४, रा. लालगंज, झाडे चौक) असे मृत मुलाचे नाव आहे. पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, वेद हा दहावीचा विद्यार्थी होता. त्याचे वडील खासगी कंपनीत नोकरीवर आहेत. अभ्यासात हुशार असलेल्या वेदसाठी वडिलांनी नूकताच शिकवणी वर्ग लावला होता. मात्र, तो शिकवणी वर्गाला जात नव्हता. वडिलांनी त्याची समजूत घातली. तरीही तो जात नव्हता. वडिलांनी त्याला मारहाण करणे किंवा ओरडण्याऐवजी अबोला धरला. त्याच्याशी वडील तीन दिवसांपासून बोलत नव्हते. त्यामुळे वेदच्या हळव्या मनावर परिणाम झाला. त्याने आईशी बोलून शिकवणी वर्गात न जाण्यासाठी वडिलांची समजूत घालण्याची विनंती केली. मात्र,

भरधाव कारची उभ्या ट्रकला धडक कोराडी वीज निर्मिती प्रकल्पात बॉयलर ट्यूब लिकेजमुळे २१५ दशलक्ष वीज युनिट्सचे नुकसान!

साहसिक वृत्त / १० जुलै
नागपूर : भरधाव कार टूकला धडकून झालेल्या अपघातात एकजण ठार तर कुटुंबातील आठजण जखमी झाल्याची घटना रामटेक ते भंडारा रोड अरोली खंडाळा गावाजवळ घडली. परसराम लहानू भंडारकर (वय ७० वर्ष) असे अपघातात ठार झालेल्या वृद्धाचे नाव आहे. तर चालक राजेश परसराम भंडारकर (वय ३४ वर्ष), दुर्गा राजेश भंडारकर (वय ३२ वर्ष), मेधा चद्रहास बोंदरे (वय ३१ वर्ष), सितामाई परसराम भंडारकर (वय ८३ वर्ष), व लहान मुले हिमांशू राजेश भंडारकर (वय ८ महिने),

साहसिक वृत्त / १० जुलै
नागपूर : महानिर्मितीच्या कोराडी वीजनिर्मिती केंद्रातील ६६० मेगावॅटच्या नवीन संचामध्ये वारंवार बॉयलर ट्यूब लिकेज (बीटीएल) होत आहे. निकृष्ट कोळशांमुळे असा प्रकार घडत असल्याची तक्रार आहे. हे संच बंद पडल्याने राज्याचे २१५ दशलक्ष वीज युनिट्सचे नुकसान झाले आहे. या विषयावर महानिर्मितीचे अधिकारी उत्तर देत नसल्याने तक्रारीबाबत शंका वाढत आहे. महानिर्मितीच्या कोराडी प्रकल्पात ६६० मेगावॅटचे ३ आणि २१० मेगावॅटचा एक असे एकूण चार संच आहेत. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी लोका-

पण केलेल्या ६६० मेगावॅटच्या नवीन संचातील बाष्पकामध्ये वारंवार बॉयलर ट्यूब लिकेजची समस्या उद्भवत आहे. तीन महिन्यांमध्ये ४ ते ५ वेळा हे संच बंद पडले. एकदा बॉयलरच्या दुरुस्तीनंतर ६ महिने ते एक वर्ष पुन्हा त्यात दोष निर्माण होणे अपेक्षित नसल्याचे तज्ज्ञ सांगतात. दरम्यान, धुतलेल्या निकृष्ट कोळशांमुळे वारंवार बॉयलर ट्यूब लिकेज होत असल्याची तक्रार 'लोकसत्ता'ला प्राप्त झाली आहे. या विषयावर एक महिन्यापूर्वी कोराडीचे मुख्य अभियंता विजय राठोड यांना विचारणा केली असता लवकरच उत्तर देऊ असे, त्यांनी कळवले. परंतु अद्याप उत्तर आले नाही.

दरम्यान, ६६० मेगावॅटच्या संचातून राज्यात सर्वात स्वस्त वीज निर्माण होते. हे संच वारंवार बंद पडल्याने महानिर्मितीला इतर संचातून वीज निर्माण करावी लागली. त्यामुळे महागडी वीज महावितरणला दिल्याने वीज कंपन्यांना त्याचा फटका बसला. कोराडी वीज इतर स्रोतांकरिता खरेदी करावी लागली. **तक्रार काय?** 'लोकसत्ता'कडे आलेल्या तक्रारीनुसार, कोराडी प्रकल्पाला उपलब्ध होणाऱ्या कोळशाचा उष्मांक ३,९०० ते ४,०००

वारली चित्रकलेचा अद्भुत शालेय आविष्कार, पंतप्रधानांच्या हस्ते होणार प्रकाशन

साहसिक वृत्त / १० जुलै
वर्धा : वारली चित्रकलेच्या शालेय आविष्काराची राष्ट्रीय पातळीवर नोंद झाली असून या संग्रहाचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते उद्घाटन होणार आहे. नव्या शैक्षणिक धोरणाच्या तिसऱ्या वर्षांच्या निमित्ताने केंद्रीय शिक्षण मंत्रालयातर्फे कॉफी टेबल बुक प्रकाशित केल्या जात आहे. यात भारतातील सहा नवोपक्रमाचा समावेश असून वर्षांच्या 'वारली पेंटिंग' या उपक्रमालाही त्यात स्थान मिळाले आहे. वारली पेंटिंग हा उपक्रम वर्षा जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था म्हणजेच डायटपत्ते राबविण्यात आला. आदिवासी जमातीने वारली कलेची देणू समाजाला दिली आहे. सांस्कृतिक जीवनाच्या समृद्धीसाठी या आदिवासी कलेचे मोठे योगदान आहे. हा वारसा लक्षात घेवून डायटपत्ते स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवानिमित्त बाला (बिल्डींग एज अ लर्निंग एड) उपक्रमात वारली पेंटिंग उपक्रम सुरू केला होता. संस्थेच्या प्रशिक्षकांनी या कलेचे धडे दिले. शिक्षकांच्या मागणीनुसार तीन कार्यशाळा झाल्या. तसेच इतर विद्यार्थी, कोषागार कर्मचारी, कारागृहातील बंदीजन यांच्यासाठी कार्यशाळा झाली. या उपक्रमाने अशी चित्रे काढण्याचे अनुभव विद्यार्थ्यांना मिळत आहे. इयत्ता दुसरी ते सहावीच्या मराठी पाठ्यपुस्तकात वारली चित्रकलेचे धडे समाविष्ट आहे. शाळेच्या भिंतीवर, विहिरीवर, झाडांच्या बुंध्यावर, शाळेच्या फाटकावर वारली चित्रे काढण्यात आली आहेत. ही चित्रे वारली एक्सप्रेस, दांडी यात्रा, सेवाग्राम आश्रम आदी वास्तूचे रखाटन करतात.

तसेच या माध्यमातून वृक्षारोपण, करीना जागृती, मुलींना शिकवा, स्वच्छ शाळा, निपुण भारत, शिक्षणाचा अधिकार व अन्य विषयाचे संदेश देण्यात आले आहे. या कलेचा विद्यार्थ्यांना गणितातील पूर्वगणना, इंग्रजीतील क्रिया, भूगोल, इतिहास या विषयांच्या अध्ययनात उपयोग होत आहे. कला ही अभ्यासक्रमासोबत

चंद्रपुरात 'एक सही संतापाची', महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेचा अनोखा उपक्रम

साहसिक वृत्त / १० जुलै
चंद्रपूर : महाराष्ट्रात सुरू असलेल्या राजकीय घडामोडींच्या पार्श्वभूमीवर महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेच्या वतीने 'एक सही संतापाची' हे अभियान राबविण्यात येत आहे. या अभियानाला चंद्रपूर जिल्ह्यात तथा शहरात चांगला प्रतिसाद मिळत आहे. चंद्रपूर येथील आझाद बगीचा, गांधी चौक, जनता महाविद्यालय चौकात मनसे जिल्हाध्यक्ष राहुल बालमवयर, व्यापारी संघटनेचे जिल्हाध्यक्ष महेश शास्त्रकार यांच्या नेतृत्वात या उपक्रमाला शनिवारी सुरुवात करण्यात आली. या उपक्रमात शाळकरी मुले, तरुणांसह वृद्धसुद्धा सहभाग घेत असल्याचे दिसून आले. महाराष्ट्राच्या राज्यात मागील काही वर्षांचा विचार

केल्यास मोठ्या उलथापालथ झाल्या. यासंदर्भात सोशल मीडियावर मोठ्या प्रमाणात चर्चा रंगत आहेत. जनसामान्यांपासून ते वृद्धांसाठी हा चर्चेत सहभाग आहे. भाजपा, शिंदे शिवसेना व राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे अजित पवार गट या परस्पर विरोधी विचारांची युती जनतेला पटलेली नाही, भाजपाचे फोडाफोडीचे राजकारण मतदाराना रुजलेले नाही. त्यामुळे लोक संताप व्यक्त करून स्वाक्षरी करीत आहेत. महाविद्यालयीन विद्यार्थी, तरुण व ज्येष्ठही आपल्या प्रतिक्रिया नोंदवत आहेत. या पार्श्वभूमीवर महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेतर्फे एक सही संतापाची हा अनोखा उपक्रमाला लोकांचा सकारात्मक प्रतिसाद मिळत आहे. या उपक्रमात ज्येष्ठ नागरिक, विद्यार्थी, तरुण सहभाग घेत सध्याच्या राजकीय परिस्थितीवर रोष व्यक्त करीत आहेत. हे अभियान राबवताना यावेळी मनसेचे पदाधिकारी व सदस्य उपस्थित होते.